

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 474/00-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenome od sudaca Vrhovnoga suda Senke Klarić-Baranović, kao predsjednice vijeća, te Marijana Svedrovića, Ranka Marijana, Zlate Lipnjak-Bosanac i Dražena Tripala, kao članova vijeća i više sudske savjetnice Gordane Korotaj, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. Đ. M., zbog kaznenog djela iz čl. 122. OKZRH, odlučujući o žalbama optuženika i državnog odvjetnika, podnesenim protiv presude Županijskog suda u Zadru od 18. svibnja 2000. godine, broj K-54/99, u sjednici održanoj dana 14. travnja 2005. godine, u nazočnosti zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Josipa Čule,

pre s u d i o j e:

Odbijaju se žalbe opt. Đ. M. i državnog odvjetnika kao neosnovane i potvrđuje presuda suda prvog stupnja.

Obrazloženje

Pobijanom presudom, opt. Đ. M., kojem se sudilo u odsutnosti, proglašen je krivim da je, na način opisan u izreci, počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH, pa je za to kazneno djelo, na temelju istog zakonskog propisa, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od pet godina, u koju kaznu mu je temeljem čl. 63. st. 1. KZ uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 08. rujna 1995. godine do 21. listopada 1996. godine.

Temeljem čl. 122. st. 4. ZKP, optuženik je oslobođen dužnosti naknade troškova kaznenog postupka.

Protiv te presude žalbu su podnijeli i optuženik i državni odvjetnik, i to optuženik iz svih žalbenih razloga, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i optuženik za presuđeno kazneno djelo oslobodi od optužbe, odnosno podredno, da se presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje, dok se državni odvjetnik žali zbog odluke o kazni, s prijedlogom da se presuda preinači i optuženiku odmjeri stroža kazna.

Na žalbe nisu podneseni odgovori.

Državni odvjetnik Republike Hrvatske, nakon razgledanja spisa temeljem čl. 373. st. 1. ZKP, pismeno je predložio da se žalba državnog odvjetnika prihvati i postupi sukladno tom žalbenom prijedlogu, a da se žalba optuženika odbije kao neosnovana.

Žalbe nisu osnovane.

Na žalbu optuženika (osim zbog odluke o kazni).

Opt. Đ. M. nije u pravu kada se žali zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 11. ZKP, navodeći da je izreka presude nerazumljiva i proturječna razlozima presude, te da presuda uopće nema razloge o odlučnim činjenicama. Suprotno žalbenim prigovorima, u izreci navedeni termin "učestalo" bez konkretizacije točnog broja dolazaka optuženika, ne čini izreku presude nerazumljivom, jer broj dolazaka optuženika nije bitno obilježje inkriminiranog kaznenog djela. Učestalost inkriminiranog ponašanja optuženika predstavlja relevantnu okolnost za odluku o kazni, a u tom smislu, iz obrazloženja presude i utvrđenog stanja stvari, navedena okolnost dovoljno jasno proizlazi. Nadalje, tvrdnja optuženika da je izreka presude proturječna razlozima, te da presuda uopće nema razloge o odlučnim činjenicama u konkretnom slučaju, po svome sadržaju, predstavlja prigovor činjeničnim zaključcima suda jer identične razloge iznosi i u okviru žalbene osnove zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja. Sud prvog stupnja je u presudi vrlo decidirano, jasno i bez proturječja iznio odlučne činjenice na temelju kojih je došao do zaključka o počinjenju kaznenog djela i kaznenoj odgovornosti optuženika, pa kako, dakle, presuda sadrži sve potrebne razloge o odlučnim činjenicama, a isti su jasni i nisu proturječni, to je ocijenjeno da žalba opt. Đ. M. zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka nije osnovana.

Stoga, nije počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 11. ZKP, na koju optuženik ukazuje, a ispitujući pobijanu presudu, u skladu s odredbom čl. 379. st. 1. ZKP, utvrđeno je da nisu počinjene niti druge postupovne povrede, iz toč. 1. citirane zakonske odredbe, na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti.

Žalbena osnova povrede kaznenog zakona, premda istaknuta u uvodu žalbe optuženika, uopće nije obrazložena. No, ovaj sud je po službenoj dužnosti ispitivao je li na štetu optuženika povrijeđen kazneni zakon (čl. 379. st. 1. toč. 2. ZKP), te nije našao da bi bile ostvarene povrede kaznenog zakona koje se ispituju po službenoj dužnosti.

Neosnovano se žali optuženik i zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja. Pobijajući presudu po ovom osnovu, prvenstveno se pokušava osporiti činjenica da je optuženik prepoznat od strane svjedoka, pri čemu se ističe da je svaki od svjedoka različito opisao osobu optuženika, a također se upućuje i na iskaz svjedoka Ž. F. u dijelu u kojem on prepričava kada i tko mu je nanio ozljede označene u izreci presude.

Međutim, valjanom analizom provedenih dokaza, ispravno je stajalište suda prvog stupnja glede odlučnih činjenica. Optuženik je od strane svjedoka D. Z. i Ž. F. prepoznat s potpunom sigurnošću, pri čemu svakako valja naglasiti da su ovi svjedoci kroz cijeli tijek postupka, bez imalo sumnje, odlučno tvrdili da je upravo optuženik osoba koja je tukla

zatvorenike. Stoga, sigurnost, ustrajnost i odlučnost njihovih tvrdnji, uz upečatljivo prepoznavanje optuženika po detaljima defekta kose, čini njihove iskaze potpuno uvjerljivima. Također i svjedok N. B., iako ne s potpunom sigurnošću, ali zasigurno s vrlo visokim stupnjem sigurnosti, prepoznao je optuženika kao osobu koja je nanosila povrede i tukla zarobljenike. Neke različitosti u opisima osobe optuženika, koje se ističu u žalbi, minornog su značenja i treba ih sagledavati u kontekstu izuzetnih okolnosti straha i borbe za vlastiti život, u kojima su se ovi svjedoci nalazili u vrijeme inkriminiranog događaja, zbog čega nema sumnje da su njihovi iskazi, u onoj neophodnoj, bitnoj mjeri, podudarni, bez obzira na manje razlike.

Netočne su žalbene tvrdnje kako nitko od svjedoka ne potvrđuje da bi optuženik dolazio više puta u vojni zatvor, da bi ikome nanio ozljedu, niti da bi se ponašao na prepoznatljiv način. Ove okolnosti, za koje se u žalbi tvrdi da nisu utvrđene, nedvojbeno slijede iz jasnih i decidiranih iskaza svjedoka koji su prepoznali optuženika. Između ostalog, svjedok D. Z. opisujući ponašanje optuženika kazao je: "kundakom ga je udario u lice jednom, a onda ga je čizmom udario više puta dok je ležao na podu. Usput je još par puta udario iz okreta nogom D. F. i N. B.. Isti svjedok dalje navodi da je optuženik udario kundakom puške, čizmama i palicama. Svjedok Ž. F. izričito navodi da je siguran da je optuženik osoba koja ga je tukla, da se sjeća da ga je upravo on udario nogom u vilicu, da mu je govorio da klekne, pa da legne, pri čemu ga je stalno udario, te navodi da je optuženik bio u grupi s još nekoliko osoba koji su stalno dolazili, pa i noću, i tukli ih. I drugi svjedoci iskazuju o okolnostima za koje se u žalbi neosnovano tvrdi da ne slijede iz iskaza svjedoka. Isto tako, neosnovano žalba upire na iskaz Ž. F. u dijelu u kojem on opisuje kada i tko mu je nanio ozljede opisane u izreci presude, budući tijekom kaznenog postupka nisu dovedene u pitanje ozljede oštećenika, a za postojanje ovog kaznenog djela nije potrebno utvrditi od koga bi potjecala koja od povreda. Za postojanje kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika nečovječnim postupanjem i nanošenjem ozljeda tjelesnog integriteta iz čl. 122. OKZRH, dovoljno je utvrđenje da je počinitelj tog kaznenog djela, protivno pravilima međunarodnog prava, prema ratnim zarobljenicima nečovječno postupao i nanosio im ozljede tjelesnog integriteta, sa sviješću i voljom da upravo tako postupuje, a koje okolnosti, u konkretnom slučaju, nesumnjivo slijede iz provedenog dokaznog postupka.

Stoga, nije dovedeno u pitanje utvrđenje suda da je upravo optuženik počinitelj koji je, protivno pravilima međunarodnog prava, nečovječno postupao i nanosio ozljede tjelesnog integriteta ratnim zarobljenicima, pa je sud prvog stupnja, na temelju provedenog postupka i svih izvedenih dokaza, pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje.

Na žalbu državnog odvjetnika i na žalbu optuženika zbog odluke o kazni.

Ispitujući ovu žalbenu osnovu u okviru žalbenih navoda državnog odvjetnika, odnosno u smislu čl. 382. ZKP u odnosu na žalbu optuženika (u žalbi optuženika ova žalbena osnova je samo uvodno istaknuta, dok o istoj nisu iznijeti nikakvi razlozi), ovaj sud nalazi potpuno utvrđenim i ispravno vrednovanim sve odlučne okolnosti važne za odmjeravanje kazne, te prihvaća kao primjerenu i dostatnu izrečenu kaznu zatvora u trajanju od pet godina.

Pri odmjeravanju kazne, sud je optuženiku pravilno, kao olakotne okolnosti, utvrdio njegovu dosadašnju neosuđivanost, kao i ponašanje nakon akcije "Oluja" 1995. godine, dok otegotnih okolnosti nije utvrdio. O okolnostima koje državni odvjetnik posebno ističe u žalbi

(broj zarobljenika prema kojima je optuženik nečovječno postupao i nanosio im tjelesne ozljede, kao i u duljina inkriminiranog vremenskog perioda), sud prvog stupnja, iako ih nije izrijekom naveo, u dovoljnoj je mjeri vodio računa izričući optuženiku kaznu zatvora u trajanju od pet godina.

Stoga, a kako u žalbi optuženika nije iznesena niti jedna nova okolnost, dok su žalbene tvrdnje državnog odvjetnika iz gore navedenih razloga neosnovane, kazna zatvora u trajanju od pet godina za djelo za koje je optuženik proglašen krivim, predstavlja kaznu primjerenu svim okolnostima koje prema odredbi čl. 56. KZ utječu na izbor vrste i mjere kazne, pa su žalbe državnog odvjetnika i optuženika zbog odluke o kazni neosnovane.

Slijedom svega navedenog, temeljem čl. 387. ZKP, odlučeno je kao u izreci presude.

U Zagrebu, 14. travnja 2005. godine

Zapisničar:
Gordana Korotaj, v.r.

Predsjednica vijeća:
Senka Klarić-Baranović, v.r.